

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎN C H E I E R E

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de Varvara Platon și Tatiana Rudnițcaia, reprezentate de avocata Dina Potereanu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Varvara Platon și Tatiana Rudnițcaia împotriva Mariei Russu, lui Mihail Russu, lui Grigore Curdoglo, Alexandrei Curdoglo, intervenient accesoriu Inspecția pentru Protecția Mediului Anenii Noi, cu privire la demolarea construcției, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 19 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 2ra-634/23

NR. PIGD 2-20157170-01-2ra-27042023)

Recurs declarat până la 01 septembrie 2023, temeiurile nu se încadrează în art. 432 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă. Recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Judecătoria Anenii Noi, sediul Central – A. Cașcaval
Curtea de Apel Chișinău – G. Dașchevici, V. Sîrbu, N. Budăi

20 noiembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Varvara Platon și Tatiana Rudnițaia, reprezentate de avocata Dina Potereanu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Ion Malanciuc,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 decembrie 2020, Varvara Platon, reprezentată de avocata Dina Potereanu, a depus cerere de chemare în judecată, concretizată prin cererile din 18 mai 2021 și 05 ianuarie 2022, împotriva Mariei Russu, lui Mihail Russu, lui Grigore Curdoglo, Alexandrei Curdoglo, intervenient accesoriu Inspecția pentru Protecția Mediului Anenii Noi, cu privire la demolarea construcției, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 4-6, 55, 56-58, 95, 96-98, vol. I).

2. În motivarea cererii de chemare în judecată a invocat că, la 21 decembrie 2001, Vladimir Curdoglo, în calitate de vânzător și Varvara Rudnițaia (Platon), din numele căreia a acționat mama Tatiana Rudnițaia, în calitate de cumpărător, au încheiat contractul de vânzare-cumpărare a imobilului, în baza căruia a dobândit dreptul de proprietate asupra ½ cotă-parte din casa de locuit, cu suprafața de XXXXX m.p., șura cu suprafața de XXXXX m.p., cu numărul cadastral XXXXX, amplasate pe str.XXXXX, or.XXXXX.

3. Reclamanta a menționat că, în perioada când nu s-a aflat în țară, vecina Maria Russu a construit un imobil, șură, depășind hotarele terenului cei-a aparține cu drept de proprietate.

4. La 02 martie 2020, SRL „Geocad Expert” a întocmit Actul de transpunere a hotarelor în teren, prin care a constatat transpunerea pentru informarea beneficiarului punctele de cotitură 1 și 5 conform planului geometric. La fel, s-a stabilit că hotarul nu corespunde cu situația în natură, pentru terenul dat nu exista act de stabilire a hotarelor, el este înregistrat în hotare generale. S-a recomandat actualizarea planului cadastral.

5. La 29 aprilie 2020, Varvara Platon (Rudnițchi), din numele căreia a acționat Tatiana Rudnițchi, împuternicită prin procura notarială, s-a adresat către vecina Maria Russu cu cerere prealabilă privind soluționarea pe cale amiabilă a litigiului și compensarea financiară a costului suprafeței terenului ocupat ilegal de către Maria Russu prin construirea a unui imobil. Însă, cererea prealabilă a rămas nesoluționată.

6. La 16 iulie 2020, Varvara Platon (Rudnițchi), reprezentată de avocatul Dina Potereanu, a depus plângere pe numele Inspecției pentru Protecția Mediului, prin care a solicitat să se autosesizeze privind construcția ilegală fără acte, precum și să acorde suportul în verificarea acțiunilor Mariei Russu privind acapararea ilegală a bunului din proprietate privată cu numărul cadastral XXXXX, situate pe str. XXXXX, or. XXXXX.

7. Prin răspunsul din 15 august 2020, Inspecția pentru Protecția Mediului a explicat că litigiile în care una din părți este deținător de teren cu titlu de proprietate nu țin de competența organelor de mediu, dar se examinează de către instanța de judecată de drept comun, însă, fără a se expune asupra legalității construcției.

8. Reclamanta a remarcat că, Maria Russu cunoaște foarte bine hotarele fiecărei părți și intenționat a făcut abuz de încredere și a depășit hotarul terenului învecinat cu construcția sa.

9. În drept, reclamanta Varvara Platon, reprezentată de avocata Dina Potereanu, și-a întemeiat pretențiile în baza prevederilor art. 166, 167 din Codul de procedură civilă, art. 501, 586, 588, 589 din Codul civil, art. 46 alin. (5) din Constituție, art. 31 lit. a) din Legea nr.15115-XII privind protecția mediului înconjurător.

10. Reclamanta Varvara Platon, reprezentată de avocata Dina Potereanu a solicitat dispunerea demolării bunului imobil construit de către Maria Russu pe terenul proprietate privată a Varvarei Platon (Rudnițchi).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

11. Prin hotărârea din 15 iunie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Varvara Platon împotriva Mariei Russu, lui Mihail Russu, lui

Grigore Curdoglo, Alexandrei Curdoglo, intervenient accesoriu Inspekția pentru Protecția Mediului Anenii Noi, cu privire la demolarea construcției, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată (f. d. 119, 123-126, vol. I).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL ȘI RECURS

12. La 29 iunie 2022, Varvara Platon, reprezentată de avocatul Dina Potereanu, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 15 iunie 2022 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central (f. d. 122, vol. I).

13. La 28 noiembrie 2022, Varvara Platon și Tatiana Rudnițaia au depus cerere de apel motivată, împotriva hotărârii din 15 iunie 2022 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, prin care au solicitat *inter alia* admiterea în proces a Tatiane Rudnițaia (f. d. 137-139, vol. I).

POZIȚIA CURȚII DE APEL

14. Prin încheierea din 19 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a admis în proces în calitate de apelant Tatiana Rudnițaia, succesor în drepturi a Varvarei Platon (f. d. 187-188, vol. I).

15. Prin decizia din 19 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelurile declarate de Varvara Platon și Tatiana Rudnițaia, fiind menținută fără modificări hotărârea din 15 iunie 2022 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central (f. d. 193, 194-200, vol. I).

16. În consolidarea soluțiilor, prima instanță și instanța de apel au reținut că, construcția auxiliară ce depășește hotarele terenului, a fost construită anterior de către foștii proprietari Maria Dragan și Vasile Dragan, cu acceptul foștilor proprietari ai terenului și imobilelor procurate de către Varvara Platon, și anume Vladimir Curdoglo și Alexandra Curdoglo.

17. Mai mult ca atât, prin decizia Consiliului orășenesc Anenii Noi nr. 17-8 din 31 martie 2005, a fost permis Mariei Dragan, fostei proprietare a imobilului ce se solicită a fi demolat în speță, să legalizeze construcția – bucătăria de vară, veranda și șura efectuate pe lotul de pe str. XXXXX, or. XXXXX (f. d. 52, vol. I).

18. Subsecvent, prima instanță și instanța de apel au notat că, reclamanta a înaintat prezenta acțiune în instanța de judecată, prin care își manifestă dezacordul cu construcția amplasată pe terenul său, peste 18 ani de la finisarea acestei construcții, fapt ce denotă că a tolerat construcția, inclusiv în momentul intrării în proprietate a lotului de teren.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

19. La 01 aprilie 2023, Varvara Platon și Tatiana Rudnițaia, reprezentate de avocata Dina Potereanu, au depus prin intermediul poștei electronice, cerere de recurs, care a fost concretizată prin cererea depusă la 07 aprilie 2023, prin intermediul oficiului poștal, împotriva deciziei din 19 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea integrală a deciziei recurate și a hotărârii din 15 iunie 2022 a Judecătorei Anenii Noi, sediul Central, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel sau, după caz, pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii în sensul formulat (f. d. 1, 2-3, 14-16, 17, vol. II).

SOLICITAREA RECURENTULUI

20. În motivarea recursului a reiterat temeiurile de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

21. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

22. Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 19 ianuarie 2023. Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc cu numărul de ieșire nr. 788, copia deciziei motivate din 19 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expeditată în adresa participanților la proces pentru notificare la 27 ianuarie 2023 (f. d. 201, vol. I), însă, din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul când decizia instanței de apel a fost comunicată efectiv recurentelor.

23. Astfel, se consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

24. La 15 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimațiilor și intervenientului accesoriu pentru notificare copia recursului motivat declarat de către Varvara Platon și Tatiana Rudnițaia, reprezentate de avocata Dina Potereanu, împotriva deciziei din 19 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, explicându-le dreptul de a depune referințe (f. d. 20, vol. II).

25. Însă, până la examinarea admisibilității recursului, intimații și intervenientul accesoriu nu au făcut uz de dreptul lor procedural și nu au depus referințe prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

26. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în redacția până la 01 septembrie 2023):

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care: a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

27. Art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă (în redacția până la 01 septembrie 2023):

„(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

28. Art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă (în vigoare din 01 septembrie 2023):

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

29. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

30. Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

31. În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului declarat de Varvara Platon și Tatiana Rudnițaia, reprezentate de avocata Dina Potereanu, împotriva deciziei din 19 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

32. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs), enunțate la pct. 27 din prezenta încheiere.

33. Verificând motivele de casare, invocate în recurs de Varvara Platon și Tatiana Rudnițaia, reprezentate de avocata Dina Potereanu, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu cad sub incidența temeiurilor prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

34. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

35. Totodată, potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de Varvara Platon și Tatiana Rudnițaia, reprezentate de avocata Dina Potereanu, conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

37. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului presupune nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

38. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de recurenți nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau

aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

39. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a aprecia recursul declarat de Varvara Platon și Tatiana Rudnițaia, reprezentate de avocata Dina Potereanu, ca fiind inadmisibil.

40. Ținând cont de cele expuse *supra*, în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Varvara Platon și Tatiana Rudnițaia, reprezentate de avocata Dina Potereanu, împotriva deciziei din 19 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni